

SYLVIE

Rudy Van Giel

EEN VAKANTIE IN 1967...

Het werd zomer

Voor 't eerst in heel mijn leven

– Rob de Nijs / Joost Nuissl

Zeker weten dat heel wat mensen die zomer jaloers op me waren, omdat ik het was aan wie Tom gevraagd had mee op reis te trekken. Met hem naar het zuiden! In feite kwam het aanbod van Stine, zijn moeder, wellicht uit dankbaarheid voor de assistentie die ik haar zoon verleend had bij de voorbereiding van zijn herexamen wiskunde, maar vooral, denk ik, omdat ik een rustige puber was: ze hoopte dat ik een temperende invloed op hem zou uitoefenen, in tegenstelling tot de wilde kerels met wie hij zich meestal ophield.

Met mij scheurde hij tenminste niet op zijn motor door de straten, want ik was nu eenmaal niet in het bezit van zo'n rondrijdend gevaarte dat haar hart keer op keer deed stilstaan, telkens als hij er in geen tijd mee optrok en vandoor gierde. Met mij geen onnodige decibels en halsbrekende toeren dus.

Iedereen viel voor Tom, een zelfverzekerde macho, twee jaar ouder dan ik. Hij eiste overal zijn plaats op, stond in het centrum van de belangstelling, gewoon door zijn verschijning. Hij zag er dan ook knap uit, met zijn zwarte haar, donkere ogen, hoekige kin. En zijn brede schouders, smalle leest... Een perfecte V-vorm. De V van Vurig en van Verlangen. En van Vrijen natuurlijk. Iedereen viel voor hem. Ook ik. Wat hij uiteraard normaal vond, bewonderd te worden, al had hij er beslist niet het minste benul van

hoever die adoratie in mijn geval reikte. Hoe zou hij ook? Zijn bedoeling was wel te imponeren, maar letten deed hij alleen op meisjes. Díé wilde hij voor zich winnen. Ik vroeg me af waaraan ik die bevoorrechte plaats in zijn leven te danken had. Pal naast hem. Misschien voelde hij ontzag voor mijn schoolresultaten, ik weet het niet, maar hij trok graag met mij op. Lag het aan het feit dat ik zo goed als kritiekloos zijn breedspakige exposés slikte, en wilde hij het effect van zijn discours eerst op mij uittesten? Of kwam het door het contrast tussen ons beiden, dat zijn viriliteit nóg meer in de verf zette en op die manier de weg effende naar de verovering van zijn prooien?

Ja, ik als vijftienjarige, ik was ook voor hem gevallen. En ik verlangde ernaar naast hem te mogen slapen, samen in één tent, mij bewust van zijn nabijheid, zijn adem de hele nacht te horen. Hem te kunnen bestuderen 's morgens, als hij nog sliep, zonder dat hij het wist. Niet iedereen kon daarop bogen, toch? Ik genoot van de afgunst bij mijn klasgenoten toen ik hun verteld had over onze plannen. Ik hoorde ze zich bijna afvragen wat ik méér te bieden had dan zij. Toch was ik de uitverkorene. Tom, zijn ouders en ik, met ons vieren op een camping in het zuiden van Frankrijk: dat kon niet anders dan op een droomvakantie uitdraaien.

Het duurde echter niet lang voor er familie arriveerde, de Van Doores. Als verkenner was de tante van Tom vooruitgestuurd. Volgen deed de rest van het gezinnetje in de auto met caravan. De auto was namelijk nieuw, had er amper zesduizend kilometer op zitten, en dus mocht de vering niet overbelast worden op dit hobbelige terrein. Men diende met andere woorden ballast overboord te werpen!

En aangezien de tante van Tom voor twee telde... Zij was immers in haar zevende maand. De twee kinderen op de achterbank, geen haar op pa's hoofd dat eraan dacht om die te doen uitstappen; als moderne ouder was hij namelijk genoeg om de oren geslagen met pedagogische traktaten. Opvoeding dus, hem hoefde je niks te leren.

Een oergeestig spektakel vond ik het, iemand die meer inzat over zijn wagen dan over zijn vrouw. Hoewel, lachte Tom, misschien ging dat wel op voor alle mannen.

Het opstellen van de caravan, een ander heikel punt. Vooraleer een geschikte plek was gevonden... Centimeter na centimeter moest de standplaats worden uitgekamd, tot zelfs het kleinste kiezelsteentje was verwijderd. En dan de hocus pocus met de auto die erop volgde! Water en bloed werd er gezweet. Door pa achter het stuur, want er mocht geen krasje op het koetswerk komen. Door ma bij het geven van de nodige aanwijzingen, omdat dit een klassieker was, een manoeuvre dat elk jaar opnieuw tot een woordentwist leidde – hun eerste op die reis.

‘Achteruit! Naar links!’

Maar hij zwenkte naar de andere kant en ramde zo een paaltje, dat gedurende de volledige vakantie hun belangrijkste gespreksonderwerp zou blijven. Samen, uiteraard, met de schok die de wagen had ondergaan. Of had hij ‘shock’ gezegd?

‘Je had verdomme luider moeten roepen, dan had ik je tenminste gehoord!’

‘Maar enfin, heel de camping staat er nu al op te kijken!’

In mijn ogen ging er van de familie Van Doore een komische kracht uit. Er waren de kinderen: Jean-Philippe, een opgeshoten slungel van zeventien, en de vijftienjarige Marie-Paule, die dan weer te kort was uitgevallen voor haar gewicht. Naast elkaar leken broer en zus zo te zijn wegge-
lopen uit een aflevering van 'Comedy Capers'. Tegelijk was er de plechtstatige toon waarmee men hun beider voornamen telkens weer voluit debiteerde, en het contrast dat die zodoende vormden met de namen van hun ouders, die werkelijk niet banaler hadden kunnen klinken: Lus en Juul. Je had de vader, die alles zo langzaam uitvoerde dat je net naar een film in slow motion zat te kijken, en de moeder, met haar wegvlochtende voorhoofd, uitpuilende kin, borsten als de bumper van hun nieuwe auto en daaronder een buik van zeven maanden: net een wandelend trappenhuis.

Ondanks hun kolderieke verschijning had ik het van meet af aan niet zo begrepen op deze familie, vooral niet op tante Lus. Een verklaring kon ik daar niet meteen voor bedenken, tenzij misschien de gereserveerdheid die zij toonde, want ik had onmiddellijk ervaren dat de antipathie wederkerig was. Tom verontschuldigde haar gedrag: tante was beschaamd over haar gezegende toestand. Ze werd straks vierenvestig, en dan nog te koop moeten lopen met zo'n dikke buik! Een nakomertje. Een bewijs dat ze nog altijd van bil ging.

Net of men dat soort dingen niet meer deed op haar leeftijd, dacht ik. Maar wellicht was dat in haar ogen nog geen reden om er rond voor uit te komen. Het was geen voorbeeld voor Jean-Philippe en Marie-Paule. Het kon hen op gedachten brengen.

De twee kinderen van tante Lus stroomden al evenmin over van affiniteit, want ik legde in hun ogen te veel beslag op hun neef. Tom bleek namelijk de god van de familie te zijn – in die mate zelfs dat het nichtje soms niet mis te verstane liefdessignalen en dito gilletjes uitzond. Had ik het al niet gezegd: iedereen viel voor hem. Toch bleef ik mijn rechten opeisen – tenslotte was het met mij dat Tom op vakantie was getrokken! Bij de minste uitnodiging van mijn vriend baande ik me zodoende steeds opnieuw een toegang tot het gezelschap. Ik bruuskeerde de familiale intimiteit.

Met één familielid kon ik gelukkig wel goed opschieten: ome Juul. Maar wie zou er nu in godsnaam iets kunnen hebben tegen deze man, die elk voorstel telkens weer oké vond, op voorwaarde dat hij er maar zijn tijd mocht voor nemen: hij was hier tenslotte met vakantie, of niet soms? Nooit zou hij één voet te snel voor de andere hebben gezet: haast en spoed was zelden goed, en daar was het hier trouwens ook veel te warm voor! Elke morgen kwam hij slof-fend uit de caravan tevoorschijn, met een glimlach die wel op zijn gezicht leek vastgeroest. Alleen het geramde paaltje bleek op tijd en stond wat agitatie in hem los te woelen. Aangezien hij echter de enige was die het waagde dat onder-werp aan te snijden, bepaalde hij zelf waar en wanneer hij zich zijn dagelijkse portie emotie wilde gunnen: net genoeg om er zijn dag ietwat mee te kruiden.

Al voelde ik geen grote liefde voor tante Lus en haar kroost, ik was nu eenmaal verplicht mijn vakantie met hen door te brengen. Laat ik er dus maar het beste van maken: die houding had ik me voorgenomen, tot Lus die namiddag aan het koffiekletsen was met haar zus. Kennelijk had geen

van beiden mij horen terugkomen, zodat ik flarden van hun gesprek wist op te vangen.

Wat Tom in mij had gezien, daar kon het Trappenhuis niet bij, want zo'n flinke kerel, waarom zou die mij nu in godsnaam op handen willen dragen?! Tenslotte was die vriend van hem maar een puber die een beetje groot probeerde te doen. En trouwens...

Daar had ik echter het raden naar, want een plotse windvlaag had de woorden van tante Lus overstemd. Het was in elk geval een mening waarin Stine haar niet helemaal kon bijtreden: die stortte eerst een waterval van woorden uit over het Trappenhuis, om erop te wijzen dat het hoe genaamd niet in haar bedoeling lag het zonder meer op te nemen voor Tom zijn kameraad – voor mij dus –, want ze wilde haar zus niet tegen de haren in strijken, waarna ze tot de essentie van haar koffietafelrede kwam. Ze sprak haar opluchting uit, dat ze zich tenminste geen zorgen hoefde te maken als haar zoon met déze vriend onderweg was: Rudy leverde Tom telkens terug heelhuids bij haar af. En hij hield hem ver van die kroeg vandaan, de Pionier, waar Tom altijd ging samenklitten met dat stelletje nozems daar. Want Rudy was te jong, op zijn leeftijd werd hij nog niet op café toegelaten.

Ik sprong vanachter de tent tevoorschijn en maakte mijn *sortita* op de scène van de twee zusters. Lus verslikte zich haast in haar koffie, want wat zou ik gehoord kunnen hebben? Ze fronste haar wenkbrauwen en probeerde haar voorhoofd in hetzelfde frontale vlak te krijgen als haar kinnebak. Vergeefse moeite uiteraard. Voortaan zou ze wel beter uitkijken wat ze zei. En vooral: waar ik ergens uithing

als ze nog eens aan het kletsen ging. Want gesprekken van deze aard heb ik die vakantie niet meer opgevangen.

Later die dag, toen tante Lus mij in zwempak in het vizier kreeg, raakte ze er maar niet over uitgepraat hoe wit ik wel zag. Maar hoe ongelófelijk wit! Waarin Marie-Paule haar mama giechelend bijtrad. En beide dames bleven dat voortdurend in koor herhalen, nu eens met echo-effect vanuit hun kinnebak, dan weer uit volle bumper. Het ging me danig op de heupen werken.

Eigenlijk was dat toch verschrikkelijk lelijk, er zo wit uitzien, nietwaar, Stine?

Wat zei ma, lelijk? Ziekelijk heette dat gewoon, ja!

Hilariteit alom. En toen ik rond drieën besloot een hemd aan te trekken om me tegen de zon te beschermen, was het hek pas helemaal van de dam... Wilde ik er dan echt altijd zo wit blijven uitzien? Wie zag je hier op de camping nu gekleed rondlopen? In het zuiden! Ha-ha-ha! Vooral als je zo'n bleekscheet was als ik!

Wist ik dan niet hoe gezond een uv-kuur wel kon zijn?

'De zon geeft vitamientjes, Rudy!'

's Anderendaags was het mijn beurt om te gniffelen. Marie-Paule had een blos, zo gezond als die van een brandweervagen. En loeien deed ze ook al, telkens wanneer een kleedingstuk over haar huid schuurde.

'Ietsje te veel gekuurd, lieve schat?'

Maar ze kon er niet mee lachen.

'Een kleurtje, oké, maar dit vind ik toch wel een beetje overdreven, zo rood. Nietwaar, Stine?'

Mijn charges maakten er me bij de Van Doores niet sympathieker op. Tante Lus zat er knarsetandend bij, alsof ze haar kin aan het opvreten was. En ik zette mijn offensief verder.

‘Afschuwelijk, zo rood! Dan toch liever dat ongezonde kleurtje van mij, als puntje bij paaltje komt.’

Dat paaltje was natuurlijk hout op een smeulend vuurtje, want het rakelde de aanrijding van enkele dagen eerder op. Vrij spoedig sloegen de vlammen dan ook over: tante Lus kreeg een nieuwe uitbrander van ome Juul, waarna haar ogen gensters spuwden in mijn richting.

Straks ben ik het nog die tegen hun kar heb gereden...

Wat ik niet hardop zei, want het Trappenhuis leek niet in de stemming voor humor. Ze was al even rood aangelopen als haar dochter. Zij het in haar geval niet van de zon. En de rooksignalen van haar sigaret bevestigden dat de tomahawk nu pas echt was opgegraven: een squaw op het oorlogspad, tegen het bleekgezicht dat ik was!

Zálig heb ik die nacht geslapen. Niet het minst omdat ik mijn eer gered had: ik was duidelijk niet zomaar dat broekje waarvoor tante Lus me wilde verslijten, de puber die probeerde een beetje groot te doen, zoals ze dat genoemd had. Ik mocht dan veel minder atletisch ogen dan Tom, maar mijn woorden, dié waren gespierd. En ik wist ermee uit te halen. Een flinke uppercut! Haar kinnebak was er niet goed van. Ik had ontzag afgedwongen bij de Van Doores.

Het was die gespannen atmosfeer die deels verklaarde wat er die zomer met mij zou gebeuren. Van Toms ma kon ik moeilijk verwachten dat ze mijn kant zou kiezen, het Trappenhuis was tenslotte haar zus. Trouwens, wat had

ik met die Stine gemeen? Tot voor enkele weken waren we nog illustere onbekenden voor elkaar. Haar zoon, ja, met hém was ik op reis getrokken – Stine had ik gewoon voor lief genomen. Dat maakte dat ik mijn vakantieradius noodgedwongen ging verleggen: weg van heel deze familie. Vandaar de behoefte om kennis te maken met andere mensen op de camping.

Waarom had ik het überhaupt in mijn hoofd gehaald om met deze lui te gaan kamperen? In feite kwam die keuze niet van mij, ik had helemaal niets te kiezen gehad! Het was Tom die alles had geregeld. In de loop van het schooljaar was hij met het voorstel op de proppen gekomen om samen met de tent op pad te trekken. En ik kende zijn woordgebruik: als Tom zei ‘samen’, betekende dat zoveel als ‘ik beslis en jij mag je daarbij aansluiten’. Toch moest ik niet proberen te verbergen hoezeer ik me door zijn voorstel geflatteerd had gevoeld, dat hij van al zijn schoolkameraden uitgerekend mij had uitgepikt, dat juist ik geroepen werd hem te volgen, zoals ook Mattheus ooit door Christus was aangewezen. Een bijna religieuze ervaring. Een godzalig gevoel. Zijn vlamme tong die over mij nederdaalde...

Zoals wel vaker gebeurde met voorstellen van Tom, hoorde ik er verder niets meer van. En ernaar informeren deed ik niet, dit project zou toch wel weer afgevoerd worden, net als alle voorgaande. Tot Tom het idee enkele maanden later opnieuw uit zijn hoed toverde. Geen ogenblik was het in hem opgekomen dat ik ondertussen misschien al andere vakantieplannen had gesmeed; neen, h́j had beslist... en dat moest wel betekenen dat ik mee op reis wilde. Okido! Zo eenvoudig was dat. Diezelfde week

zou hij onze route eens uitstippelen, zie! Niet te ver, want wat zou het op een ander beter zijn? Maar toch ver genoeg, om eens iets anders te zien, nietwaar? En water, dat moest zeker in de buurt zijn, want hij wilde kunnen zwemmen!

Zoals te voorspellen, kwam er niets in huis van die planning: Tom bleek er de persoon niet voor om landkaarten en reisbrochures te bestuderen. Maar ma en pa gingen kamperen... en Stine had haar zoon liefst dicht bij zich in de buurt, kwestie van een oogje in het zeil te kunnen houden. Waarom zouden Tom en zijn vriend dus niet mee op vakantie gaan met hen? Uiteraard suggereerde ze dat niet zomaar zonder meer: ze kende haar zoon, een voorstel van haar zou toch worden afgeschoten. Dus legde ze het subtieler aan boord. Stine liet geruchten verspreiden – thuis door haar man, in de buurt door haar kennissen – welke voordelen het zoal bood om met je eigen ouders op reis te gaan: zelf niet voor eten te hoeven zorgen, een wasserij bij de hand te hebben... En die geruchten bereikten de hersens van haar zoon, waar ze rijpten tot meningen en argumenten, waarvan Tom na verloop van tijd ten stelligste overtuigd was geraakt dat hij die zelf had uitgedacht. En op die manier had tacticus Stine tegelijk ook mij gemanipuleerd. Snugger mens!

‘Het spreekt dat beide vrienden vrij zijn om te doen en laten wat ze zelf willen!’

Toch bestond er driemaal daags meldingsplicht in de tent van Stine: kwestie van iets achter de kiezen te krijgen. Ze zal wellicht hebben liggen schokken van het lachen, nu ze er meteen ook in geslaagd was zich aan het hoofd te plaatsen van de controlepost.

Aanvankelijk liep alles best gesmeerd. Ik kon aardig overweg met de ouders van mijn kameraad. Er werd pas roet in het eten gestrooid toen de Van Doores op het toneel verschenen, want die tante Lus moest nu werkelijk eens overal haar kin tussen steken. Ze had ervoor gezorgd dat we allemaal samen rond één grote tafel konden zitten eten (lekker knus), dat we iedere keer met zijn allen op uitstap trokken (dan voelde een mens zich niet zo alleen), dat we in groep gingen zwemmen (want dat was veiliger)... Alomtegenwoordig als Moeder de Klok. Gezellig zeg!

Wegvluchten moest ik. En het kon me niet schelen dat het Trappenhuis zo iets als een overwinning mocht beschouwen. Ik maakte mezelf wijs dat ik het ook een beetje voor Stine deed, zodat er tijdens mijn afwezigheid toch een ogenblik van detente zou heersen in het gezelschap. Zij had toch ook recht op een beetje vakantie? Dus frequenteerde ik hoe langer hoe meer de bar op de camping, waar ik in gesprek raakte met die vrouw.

Typisch voor de puber die ik toen was, sprak ik zonder veel nadenken.

‘Drinkt u ook iets?’

En toen ze niet onmiddellijk antwoordde, ging ik verder.

‘Ik heb u hier al vaak gezien. U bent dus ook met vakantie?’

Het kwam er een beetje gehakkeld uit, stroef ook. Maar, beseft ze, hij moest zich natuurlijk behelpen met de lessen Frans die hij op de schoolbanken had meegekregen. Basale kennis dus. Zoeken in de doolhof van zijn hoofd, naar de juiste vervoegingen en voorzetsels. Toch klonk zijn